

6514.85 pengő
a Délmagyarország gyűjtése
az árvízkarosultaknak

(A Délmagyarország munkatársától) Az árvízkarosultak részére újabb a következő adományok érkeztek a Délmagyarország-hoz:
Árpád-nyomda alkalmazottai 29.03
Müller Imre 20.—
Széchenyi Mozi személyzete 9.60
A Délmagyarország eddigi gyűjtése: 6456.22
Összesen: 6514.85 P

A gyűjtést folytatjuk. A beérkezett adományokat a Délmagyarországban nyugtázzuk.

—00—

Egyetemi magántanári megerősítés

Budapest, május 4. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szentkirályi Zsigmond dr. kassai közoktatási főorvos, Ferenc József-tudományegyetemi magántanárnak a »Bőr parazitás megbetegedései« című tárgykörre történt magántanári kiegészítésének »A nemi betegségek járványtan« tárgykörre történt kiterjesztését jóváhagyólag tudomásulvette és ebben a minőségében megerősítette.

BÜTOR
OLCSÓ ÉS JÓ
Szendrői Géza és Társai
Asztalosmesterek Butorcsarnoka
Telefon 19—82. Szeged, Dugonics-tér 11.

Fölhívás

Szeged sz. kir. város közönségéhez

Magyarország Főméltóságú Kormányzója szavata nyomán megindult a gyűjtés ország-szerte az árvízkarosultak fölsegélyezésére.

Fölhívásomra Szeged sz. kir. város áldozatkész közönsége is sietett adományaival a rombadólt kis lakoházak újjáépítéséhez szükséges összeg előteremtéséhez.

Sok gyűlt össze eddig, de nem elég. Az árvíz elvonulása után kezd kibontakozni, hogy milyen rettenetes volt a pusztítás.

Fölkérésemre a szegedi jótékony és szociális célok megvalósítására alakult egyesületek is bekapcsolódtak a gyűjtésbe és kérem városunk közönségét, hogy a cél érdekében a megjelent gyűjtőket támogassák adományaikkal. Azzal a kéréssel fordulok a város tehetősebb polgáraihoz, hogy akik eddig még nem adtak, vagy akik úgy érzik, hogy anyagi erejükhöz képest eddig keveset adtak — tekintve a nemes célt — az egyesületek által megindított gyűjtés, a napilapok, vagy hivatalom útján, nemes adományaikkal járuljanak a gyűjtési eredmény fokozásához.

Minden adomány egy-egy könnyűseppel törről le. A gyűjtés terén kifejtett nemes és önzetlen támogatásért a szegedi napilapok szerkesztőségének hálás köszönetem nyilvánítom és kérem további támogatásukat.

Remélem, kérésem újból meghallgatásra talál.
Szeged, 1940. május 5.

Tukats Sándor dr.
főispán.

Tegnap nagy siker jegyében zajlott le a legjobb METRO világfilm, az

ASSZONYOK

bemutatója. — 134 óditó, elegáns, tündöklő asszony egyetlen férfi nélkül. S mégis minden a férfi körül forog. Csak a Metro áldozatkészsége hozhatta létre ezt a bámulatos, nagyszabású társadalmi filmet. A vezető szerepekben Amerika három ragyogó, legszebb és egyben a legtehetségesebb művésznője NORMA SHEARER ROSALIND RUSSEL, JOAN CRAWFORD. Egyszóval a film egy élmény.

POMPÁS ESEMÉNYDUS FOX HIRADÓ
Mától keddig a BELVÁROSIBAN
CSAK FELNÖTTEKNEK!
Vasárnap fél 3, 5 ¼ és ¼10, köznapokon 5, ¼8 és ¼10 órákor

TARKA CIPŐ A DIVAT!
Nyári színes cipők.
Szandálok.
Remek újdonságok.

H A - H A - H A I

Keltem u. 12.

Parragi György:

A SVÉD VASÉRC

A Norvégiában folyó háborút a nemzetközi sajtó joggal nevezte el „vasháborúnak”. A norvég gleccserek, fjordok, völgyek tájékán nem is annyira Norvégia stratégiai pontjaiért tombol a háború, hanem a svéd vasércért, amelyből a világ legjobb acélja készül.

Messze fenn északon, a sarkkörön túl húzódnak a svéd vasérctelepek, a lappok jégmezős, kietlen földjén. Bár a svéd vas már a középkorban is keresett nyersanyag volt, a lappföldi vasbányák csak néhány évtized óta tettek szert világhírré. Csupán 5—6 évtizede kezdtek meg az északsvédországi vasérc kitermelését. Pedig ismeretes volt a geológusok előtt, hogy Kiruna és Gallivare nyomorúságos lapp tanyák mentén többszáz méter magas, óriás tömegű vashegyek emelkednek, amelyek vasmennyiségét 1000 millió tonnánál is többre becsülték.

Mégis ez a roppant vasmennyiség kihasználatlan maradt még akkor is, amikor a múlt században a gyáripar fejlődése a szén mellett a vasat tette meg a legkeresettebb nyersanyaggá. Az északsvéd vasércet azonban nem lehetett fölhasználni, azért, mert túlságosan sok volt a foszfortartalma. A lappföldi vaskorszak csak akkor nyílt meg, amidőn Bessemer és Martin német kohómérnökök az acélgyártásnak új módszereit föltalálták és ezzel a foszfor eltávolítását a svéd vasérből.

Az északi fény végtelen, elhagyott éjszakájában ekkor új világ teremtését tette lehetővé a vasérc, amely a világ legjobb és legnagyobb vastartalmú ércének bizonyult. Máról-holnapra sokezer vasbányász telepedett le Kiruna és Gallivare környékén. A többhónapos sarki éjszakát fölváltotta az örök fény, amelynek forrásául az eddig figyelembe nem vett hegyi patlakokat és vadvizeket használták föl. Mivel Svédország szénben szegény, megteremtették Európa legelső és legnagyobb vízierőművét, a porjusi erőművet, amely „fehér szén” kimeríthetetlen bányáját, amely sokszázézer lóerő-energiával látja el a bányatelepeket és elűzte a sarki éjszakát Kiruna vidékéről. Ugyanez az erőmű szállítja a hajtóerőt a világ egyik legcsodálatraméltóbb technikai csodája, a svéd érszállító vasút, a híres „Rikgrensban” számára. Ez a több mint 400 kilométeres vasút hajmeresztő magasságokba kúszik föl, felhőkbenyúló hegyek gyomrán közlekednek keresztül, százméteres viaduktokon robog át és szünet nélkül szállítja a svéd vashegyek fénylő szürke kincsét két kikötőbe: a norvég Narvikba és a svéd Luleába.

Narvikot a svéd vasérc emelte Észak királynőjének trónjaira. A svéd vasérc kéthar madrésze ugyanis Narvikba került részint azért, mert Narvik jóval közelebb, mintegy 20 mérföld távolságra fekszik az ércbányáktól, mint Lulea, másrészt azért, mert Narvik kikötője a közelében elhúzódó Golf melegáram hatása következtében egész télen át jégmentes, míg a Botteni-öböl északi csücskén fekvő Lulea kikötője be van fagyva, mert az öblöt az év felében jégtakaró borítja és a jég még most sem takaródott el.

Narvikból főleg Angliába és Németországba került a svéd vasérc. Az angol kohók és acélfeldolgozó gyárak teljesen a svéd vasérc feldolgozására rendezkedtek be és mivel a norvégiai háború miatt a svéd vasérc behozatala Angliába megszünt, ez a körülmény nem kisebb gondot okoz az angol gazdasági élet vezetői-

nek, mint a norvég és svéd cellulóz, molybden, fém, skandináviai fa és dán vaj, bacon behozatalának megszűnése.

Németország ugyancsak nem juthat addig, amíg a Botteni-öbölben meg nem indulhat a hajózás, a svéd vasérchez. Narvik kikötőjét 40 hajó roncsa torlaszolja el, a rakodókat rommálították az angol hajóágyúk. A vasérctelepekhez vezető vasutak részben a norvégek, részben a német guerilla-csoportok tették tönkre és belátható időn belül nem használható vasérc szállításra. A vasérc tehát csak a Riksgrensban svéd szárnyán szállítható, ez azonban Németország felé irányul.

Természetesen, a szövetségesek nem néznek sokáig tétlenül, hogy a svéd vasérc csak Németországba juthasson el. Elvégre azért rakták le április 8-ikára virradó hajnalon Narvik előtt a norvég felségvizeken az aknazárat, hogy megakadályozzák a svéd vasérc Németországba való szállítását.

És ezért szálltak először partra Narviknál és Tromsönél ezért támadta meg a brit flotta a narviki kikötőben horgonyzó német hadihajókat, hogy ezt a legfontosabb norvég kikötőt ne használhaassák a németek.

És ezért irányították az Andalsnes dél-norvégiai kikötőben visszavont norvégiai expedíciós hadseregüket Narvik felé. A norvégiai háború tulajdonképpen itt messze Északon, a sarkkörön túl dől majd el. Nem igen harcoltak még modern hadseregek olyan viszonyok között, mint amelyeket itt fönn találhatók: jeges tundrákon, sarki sötétségben az északi fény gyér világítása mellett.

A vasháború itt fönn nemcsak a fegyverek, de az idegek háborúja. A narviki szakasz pár-száz kilométeres frontja fontosabb, mint a több ezer kilométeres norvég front többi része. A narviki szektorban dől majd el ugyanis a svéd vasérc birtokáért megkezdődött élethalál-har. Az, ami Dél- és Közép-norvégiában történik a svéd vas körül, kirobant drámának csak az első fölvonása, a dráma végső kifejtésére csak ezután kerül sor.

Fűrészpör

szükségletét már most szerezze be, amíg a készlet tart, minden mennyiségben szállítja

Lippai Imre és Fiai Rt.

Telefon: 17-41.

Szegedi tanár első díjat nyert a térképészeti intézet pályázatán

Budapest, május 4. A honvéd emlékalape (Obsit) jellegű pályázatok bizottsági elbírálása a m. kir. térképészeti intézetnél megtörtént. 33 pályamű közül 300 pengős első díjat Fábian Imre szegedi tanár nyert.

Sírt és nevetett, izgult és gyönyörködött a közönség

SHIRLEY TEMPLE

minden eddigit felülmúló káprázatos színes filmjén

A KIS FENSÉG PARANCSA

Ma és hétfőn a

KORZÓBAN

KATHERINE HEPBURN és CARY GRANT a két főszereplője a legvidámabb, legötletesebb amerikai szerelmi komédiának

NÖSTÉNY-TIGRIS

Két ragyogó óra kalanddal és mosollyal

SZÉCHENYI MOZI

Vasárnap 3, 5, 7, 9 Hétfőn 5, 7, 9